

Stanovisko Republikovej únie zamestnávateľov

- Zákon o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 - <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/39>
 - Materiál v pripomienkovom konaní do 15.02.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového Ministerstvom hospodárstva SR na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Návrh zákona nahradí zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zákon č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov, zákon č. 391/2015 Z. z. o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a ostatné súvisiace predpisy. Návrh zákona má za cieľ zjednotiť a modernizovať právnu úpravu v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Dátum nadobudnutia účinnosti sa ustanovuje na 28. mája 2022.

Postoj RÚZ k materiálu

Návrh zákona má za cieľ zjednotiť a modernizovať právnu úpravu v oblasti ochrany spotrebiteľa. **RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.**

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Všeobecná zásadná pripomienka k návrhu ako celku

Navrhujeme neupúšťať od povinnosti vypracovávať odborné posúdenia pri reklamáciách výrobkov, poskytovať potvrdenie o prijatí a vybavení reklamácie, ako je uvedené v súčasnom Zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Odborné posúdenia sú vypracovávané 3 nezávislou stranou, tzn. nestranne, vďaka čomu je zabezpečená vyvážená ochrana predávajúceho a kupujúceho.

Vyššie uvedené odborné posúdenie sa vydáva v rámci 30 dňovej reklamačnej doby a v prípade prechodu na alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov existuje výrazné riziko predĺženia lehoty ukončenia spotrebiteľského sporu, čo bude mať negatívny dopad najmä na vymožitelnosť práv spotrebiteľa.

Alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov prinesie riziko poklesu odbornej úrovne znaleckého posudzovania výrobkov, ktorej kvalitu v rámci aktuálnej legislatívy garantujú najmä akreditované skúšobne, pričom ukončením posudkovej činnosti dôjde v týchto organizáciách k postupnému znižovaniu úrovne tovaroznaleckých služieb.

Z pohľadu úrovne ochrany trhu pred nebezpečnými výrobkami považujeme za nedostačujúce sa v rámci nového návrhu zákona o ochrane spotrebiteľa odvolávať len na Občiansky zákonník.

Máme za to, že znenie návrhu zákona ako je predkladané do medzirezortného pripomienkového konania, presúva pri riešení reklamácií prílišnú nevýhodu na stranu koncového spotrebiteľa a naopak, príliš zvýhodňuje predávajúceho, ktorý dostáva príliš vysokú mieru benevolencie v rámci rozhodovania sa o uznaní / neuznaní reklamácie. Taktiež máme za to, že veľká časť z tohto vysokého % reklamácií odporučených na uznanie bude po novom zamietnutých a toto isté % spotrebiteľov bude nespokojných a následne nútených riešiť „spor“ alternatívnym spôsobom, čo bude mať za následok nadmernú administratívnu a byrokratickú záťaž

2. Zásadná pripomienka k návrhu zákona ako celku

V návrhu zákona absentujú lehoty a ustanovenia, ktoré sú aktuálne uvedené v § 18 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa.

3. Pripomienka k čl. I., §2, písm. c)

Žiadame predkladateľa zdefinovať pojem „hmotný nosič“, nakoľko definíciu má len pojem „trvanlivý nosič“ v § 2 písm. i), prípadne zosúladiť tieto pojmy, nakoľko pojem „hmotný nosič“ nie je exaktne definovaný ale je uvedený okrem tohto ustanovenia aj v § 18 ods. 1 písm. m); v Čl. II novelizovaného § 852a ods. 4, ako aj § 852m ods. 4 Občianskeho zákonníka;

4. Zásadná pripomienka k čl. I., §2, písm. e)

Uvedené ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„e) produktom tovar, služba, digitálny obsah,7) nehnuteľnosť, elektrina, voda a plyn, ktoré nie sú na predaj v obmedzenom objeme alebo v určenom množstve, teplo, práva a záväzky,“

Odôvodnenie:

Slovo „stanovenom“ odporúčame nahradiť slovom „určenom“, aby zostalo rovnaké pomenovanie ako je tomu v § 2 písm. c) navrhovaného zákona, a teda: „c) tovarom akákoľvek hmotná hnutelná vec; tovarom je aj elektrina, voda alebo plyn, ak sa predávajú v obmedzenom objeme alebo v určenom množstve, a tiež hmotný nosič, ktorý slúži výlučne ako nosič digitálneho obsahu, najmä CD, DVD, USB kľúč a pamäťová karta,“.

5. Pripomienka k čl. I., §2, písm. f)

Žiadame spresniť definíciu online priestoru nasledovne: „online priestorom akýkoľvek softvér vrátane webového sídla, časti webového sídla alebo aplikácie, prevádzkovaný obchodníkom alebo v jeho mene, ktorý umožňuje prístup spotrebiteľov k produktom alebo propagáciu produktov,“

Odôvodnenie:

Upozorňujeme predkladateľa na definíciu online rozhrania v zmysle nariadenia EP a Rady (EÚ) 2019/1020, citujeme Čl. 3 ods. 15: „online rozhranie“ je akýkoľvek softvér vrátane webovej stránky, časti webovej stránky alebo aplikácie, prevádzkovaný hospodárskym subjektom alebo v jeho mene, a ktorý slúži ako prostriedok umožňujúci prístup koncových používateľov k výrobkom hospodárskych subjektov,“
Podobná definícia je zakotvená aj v nariadení EP a Rady (EÚ) 2017/2394: „online rozhranie“ je akýkoľvek softvér vrátane webového sídla alebo časti webového sídla alebo aplikácie, prevádzkovaný obchodníkom alebo v jeho mene, a ktorý slúži ako prostriedok umožňujúci prístup spotrebiteľov k jeho tovaru alebo službám;

6. Pripomienka k čl. I., §4, odsek 1, písm. a)

Žiadame definovať, čo je potvrdenie o úhrade ceny, prípadne nahradiť toto slovné spojenie pokladničným dokladom

Odôvodnenie:

V záujme terminologickej jednotnosti a obsahového významu je potrebné zosúladiť tento pojem s pojmom „pokladničný doklad“ podľa § 8 zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice. Podľa zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov jeden právny pojem s vymedzeným významom sa v tomto význame používa jednotne v celom právnom poriadku. Ak je význam právneho pojmu vymedzený v jednom právnom predpise, nemôže iný právny predpis pre ten istý právny pojem vytvárať iný význam

7. Zásadná pripomienka k čl. I., §4, odsek 2, písm. c) a d)

Žiadame predkladateľa jasne definovať, ako a čo konkrétne budú orgány dohľadu posudzovať v rozsahu § 4 ods. 2 písm. c) a d) navrhovaného znenia, prípadne precizovať navrhované ustanovenie.

Máme za to, že toto ustanovenie je koncipované veľmi široko – môže byť zneužívané zo strany spotrebiteľov. Podľa nášho názoru by mali byť z toho ustanovenia stanovené výnimky.

Odôvodnenie:

Občiansky zákonník umožňuje extenzívny výklad prispôsobený pre účely váženia spravodlivosti súdom a jeho ustanovenia týkajúce sa zodpovednosti za vady môžu viesť k svojvoľnému výkladu orgánmi dohľadu v neprospech podnikateľských subjektov a spôsobiť právnu neistotu pri aplikácii ustanovenia v kontrolnej a rozhodovacej činnosti. Dôvodová správa tiež nedáva odpoveď na to, čo má orgán dohľadu v rozsahu zodpovednosti za vady sledovať a dodržiavanie ktorých povinností má zisťovať.

Vo vzťahu k vypadnutej úprave reklamácií a zatiaľ predikovanej nevyhnutnosti orgánu dohľadu vstupovať do všeobecnej úpravy v Občianskom zákonníku sa stiera rozdiel medzi individuálnymi nárokmi a verejnoprávnou ochranou. Orgán dohľadu nemá v tomto prípade čo vstupovať do súkromnoprávnej ochrany alebo posudzovať kvalitu vybavených reklamácií.

Súčasne platná právna úprava reklamačného procesu nie je duplicitná (ako sa uvádza v predkladacej a dôvodovej správe), nakoľko zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa upravuje formálny proces vybavenia reklamácie, ktorý je jednoznačne kontrolovateľný. Navrhovaný stav spôsobí neistotu pri reklamáciách, pričom nie je zrejmé, do akej miery sa bude sledovať zodpovednosť za vady, a to najmä vzhľadom na pojem „v primeranej lehote“

(§ 507 navrhovaného konsolidovaného znenia Občianskeho zákonníka). V tejto súvislosti poukazujeme tiež na to, že v súvislosti so zodpovednosťami za vady používa predkladateľ až tri pojmy – obchodník, scudziteľ a „poskytovateľ záruky“ v § 505 ods. 2 navrhovaného znenia Občianskeho zákonníka.

8. Zásadná pripomienka k čl. I., §4, odsek 3

Uvedené ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(3) Konaním v rozpore s dobrými mravmi podľa odseku 2 písm. g) sa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji a poskytovaní produktov, alebo môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe obchodníkom, najmä využíva omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody alebo ak ide o zjavné zneužitie práva.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme vypustiť diskrimináciu ako jedno z kritérií, resp. znakov skutkovej podstaty konania v rozpore s dobrými mravmi. Máme za to, že zákaz diskriminácie je už teraz upravený v osobitnom predpise, ktorým je zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon). Na tento zákon odkazuje aj § 4 ods. 1 písm. h) navrhovaného zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého obchodník je povinný pri predaji alebo poskytovaní produktu dodržiavať vo vzťahu k spotrebiteľovi zásadu rovnakého zaobchádzania. Ponechaním diskriminácie ako správania, ktoré je konaním v rozpore s dobrými mravmi sa zavádza duplicita zákazu diskriminácie v predmetnom zákone. Už v súčasnosti je sporné, či je medzi § 4 ods. 3 a § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. nejaký rozdiel, alebo ide o duplicitne zavedený zákaz diskriminácie. Takáto právna úprava pôsobí máľúco a má tendenciu vytvárať stav právnej neistoty.

9. Zásadná pripomienka k čl. I., §6, odsek 1, písm. f)

Máme za to, že táto formulácia je nejednoznačná. Navrhujeme upraviť nasledovne: „*dĺžku trvania zákonnej zodpovednosti za vady*“.

10. Zásadná pripomienka k čl. I., §6, odsek 3

Navrhujeme úpravu vyznačeného na termín „produkt“.

Odôvodnenie:

Máme za to, že návrh zákona nepozná legislatívny pojem „hlavný predmet plnenia“.

11. Zásadná pripomienka k čl. I., §6, odsek 5

Navrhujeme na koniec § 6 doplniť nový bod v nasledujúcom znení:

„(5) Pri tovaroch s hromadným balením určených na vopred definované použitie a počet použití môže obchodník označiť tovar jednotkovou cenou alebo cenou zodpovedajúcou cene za jedno použitie.“

Odôvodnenie:

V krajinách Európskej únie je štandardom, aby sa pri tovaroch ako sú pracie prostriedky alebo prípravky na umývanie riadu v automatických umývačkach riadu, uvádzala namiesto ceny s prepočtom na jednotku objemu alebo hmotnosti cena za jedno použitie. Dôvodom je, že informácia o cene v prepočte na jeden liter alebo kilogram pracieho prostriedku alebo prostriedku na umývanie riadu môže byť pre proces rozhodovania zákazníka zavádzajúca. Uvedené a im podobné tovary môžu mať rôznu koncentráciu. Informácia o cene za liter tekutého pracieho prostriedku preto nie je relevantnou informáciou pri porovnávaní s cenou za kilogram pracieho prášku. Keďže každá z foriem uvedených a im podobných tovarov má vyznačenú informáciu o počte jednotiek bežného úžitku, tak ako napríklad pri detských plienkach by zákazník mal mať v mieste predaja dostupnú informáciu o jednotkovej cene úžitku aj týchto tovarov.

Už dnes niektorí obchodníci takýmto spôsobom v záujme lepšej informovanosti komunikujú so zákazníkom a tak umožnenie uvádzania ceny za jeden bežný úžitok tento stav urobí legálnym aj v podmienkach Slovenskej republiky.

12. Zásadná pripomienka k čl. I., §7 odsek 1 a 2

Navrhujeme spod pôsobnosti predmetných ustanovení zákona vylúčiť rýchloobrátkový tovar, t. j. potraviny a drogériu dennej spotreby. Jedná sa o tovary, v prípade ktorých je predmetná regulácia podľa nášho názoru bezpredmetná a dokonca nevýhodná pre spotrebiteľa.

Predkladateľ ignoroval pri transpozícii článok 2 smernice 2019/2161, ktorým sa dopĺňa smernica 98/6/ES, a to bod 3 vloženého článku 6a, ktorý znie: „Členské štáty môžu stanoviť odlišné pravidlá pre tovar, ktorý by sa mohol poškodiť alebo sa rýchlo kazí.“ Práve v tomto bode umožňuje smernica členským štátom odlišné pravidlá pre tovar, ktorý by sa mohol poškodiť, alebo sa rýchlo kazí. Citujeme z OZNÁMENIA KOMISIE - Usmernenie k výkladu a uplatňovaniu článku 6a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES o ochrane spotrebiteľa pri označovaní cien výrobkov ponúkaných spotrebiteľovi (2021/C 526/02) „Takéto pravidlá môžu dokonca spočívať v úplnom vyňatí takéhoto tovaru z rozsahu pôsobnosti článku 6a alebo umožnení predávajúcemu, aby ako „predchádzajúcu“ cenu uvádzal poslednú cenu bezprostredne pred znížením ceny. Tovar, ktorý „by sa mohol poškodiť alebo sa rýchlo kazí,“ predstavuje tovar podliehajúci skaze, ktorý je potrebné z dôvodu blížiaceho sa dátumu expirácie častejšie zľavovať.“ S týmto pojmom operuje smernica o právach spotrebiteľov. „Príkladom tovaru, ktorý by sa mohol poškodiť alebo sa rýchlo kazí, sú čerstvé potraviny a nápoje s krátkou lehotou trvanlivosti.“

Máme za to (aj na základe interpretácií zverejnených na webovom sídle EU), že uvedená regulácia má za cieľ zabrániť (online) obchodníkom krátkodobu umelo zvyšovať ceny tovarov, aby následne mohli zákazníkom deklarovať vyššie percentuálne zľavy a tovar v konečnom dôsledku predáť za cenu blízku pôvodnej cene. V prípade rýchloobrátkového tovaru (potraviny, drogéria) však takýto postup nie je možný.

Pri predmetných druhoch tovarov je „umelé nafukovanie ceny“ nemožné z dôvodu extrémnej citlivosti zákazníka na cenu. Akékoľvek zvýšenie ceny, znamená okamžitý odliv zákazníkov (viditeľné rovnako aj pri inflácii) a teda praktiky obchodníka, ktorým má predmetná regulácia zabrániť, sú pri rýchloobrátkovom tovare nezmyselné a nepoužiteľné, keďže by znamenali okamžitú stratu zákazníkov obchodníka.

Uvedený rýchloobrátkový tovar sa však často predáva v rôznych akciách/promóciách, ktoré sa uskutočňujú s vyššou frekvenciou ako jedenkrát za 30 dní. Predmetná regulácia by v praxi znamenala, že zákazníkovi by nemohla byť komunikovaná riadna/bežná cena a promočná cena ale predchádzajúca promočná cena a nová promočná cena. Tým pádom by akcia pre obchodníka strácala zmysel nakoľko by nebol schopný zákazníkovi komunikovať výhodnosť nákupu produktu. Uvedený stav by bol ešte zosilnený pri sezónnych promóciách, kde môže byť v akcii tovar s vysokou frekvenciou (napríklad cukor v letnej sezóne, keď sa veľa zavára; opaľovacie krémy v letnej sezóne a pod.) Predmetný stav by vyústil do toho, že zákazníkovi by sa komunikovala ako riadna cena promočná cena, čo by poškodilo výrobcu, pretože by cenovo devalvovalo jeho výrobok a samotného zákazníka by to uviedlo do omylu, aká je skutočná cena výrobku. Rovnako by to mohlo vyústiť do toho, že zákazníkovi by v konečnom dôsledku bolo ponúkaných menej akcií na tovar,

keďže takýto spôsob komunikácie zákazníkovi pre obchodníka nemá zmysel. V dôsledku uvedeného by dostával zákazník limitovanejšiu ponuku promovovaných produktov a nemusel by vždy dostať najlepšiu cenu tovaru aj keď by na trhu priestor na nižšiu cenu existoval.

Dovoľujeme si tiež podotknúť, že z týchto dôvodov boli vylúčené z pod tohto označovania pri transpozícii smernice v Českej republike najmä čerstvé potraviny.

13. Pripomienka k čl. I., §7 odsek 3

Formuláciu považujeme za nejasnú. Bolo by vhodné zdefinovať postupné znižovanie ceny, nakoľko v praxi bude zrejmé komplikované vyhodnotiť, na aké konkrétne situácie sa použije odsek 2 a odsek 3 a ktoré konanie obchodníka bude už vyhodnotené ako nekalá obchodná praktika.

14. Pripomienka k čl. I., §7 – vloženie nového odseku 4

Navrhujeme doplniť na záver nový odsek v nasledovnom znení:

„(4) Porovnávacía reklama sa nepovažuje za oznámenie o znížení ceny tovaru v zmysle ods. 1.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme doplniť nový odsek v rámci ktorého sa výslovne skonštatuje, že porovnávacía reklama sa nepovažuje za oznámenie o znížení ceny, nakoľko v rámci porovnávacej reklamy sa okrem iného môže vykonávať aj porovnanie ceny a to aj formou cenového rozdielu, ktoré ale nemá povahu oznámenia o znížení ceny.

15. Pripomienka k čl. I., §8, odsek 7, písm. a)

Daná formulácia dáva spotrebiteľom priestor na zjednanie nápravy, pričom v niektorých prípadoch náprava nebude možná a uvedené „právo“ spotrebiteľa nerealizovateľné, napr. pri nedostatku akciového tovaru. Takýto spôsob nápravy požaduje smernica (2019/2161) podľa recitálu 16) nasledovne: „Spotrebiteľ by mal mať prístup k náhrade škody a prípadne k zníženiu ceny alebo ukončeniu zmluvy, a to primeraným a účinným spôsobom.“

Ďalej sa uvádza, že členské štáty môžu zaviesť aj iné prostriedky nápravy „ako je oprava alebo výmena“. Uznesenie vlády SR č. 79/2022 k návrhu zákona, ktorým sa menia s dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia uložilo podpredsedovi vlády a ministromi hospodárstva, aby v spolupráci s ústredným riaditeľom Slovenskej obchodnej inšpekcie vypracoval a zverejnil informáciu pre podnikateľské subjekty, ktorá bude obsahovať podrobnosti o zákonnej úprave informačných povinností obchodníkov pri nedostupnosti tovaru z akciového letáku a informácie o ich kontrole zo strany Slovenskej obchodnej inšpekcie. Úloha má byť splnená do 28. februára 2022. Napriek uvedenému, takéto „soft law“ nenahradí sprecizovanie predmetného ustanovenia

Navrhujeme preto presnejšie zdefinovať pojem zjednanie nápravy. V praxi nebude stále možné zjednať bezplatne nápravu – napr. nedostatok akciového tovaru v úvode akcie, chyba v cene v letáku a pod. Daná formulácia dáva spotrebiteľom priestor na zjednanie nápravy, pričom v niektorých prípadoch náprava nebude možná a uvedené „právo“ spotrebiteľa nerealizovateľné. Zo znenia nie je úplne jasné, či za nápravu sa považuje aj napr. ospravedlnenie obchodníka.

16. Zásadná pripomienka k čl. I., §9, odsek 2 písm. c)

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„c) Marketing tovaru spôsobom, ktorý zámerne klamlivo prezentuje tovar ako identický s tovarom uvádzaným na trh v iných členských štátoch Európskej únie alebo v štátoch, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „členský štát“), ak tovary majú podstatne odlišné zloženie alebo vlastnosti a obchodník mal o tom vedomosť; obchodná praktika sa nepovažuje za klamlivú, ak odlišné zloženie a vlastnosti tovarov sú odôvodnené legitímnymi alebo objektívnymi faktormi, najmä právnym poriadkom členského štátu, dostupnosťou alebo sezónnosťou surovín.“

Odôvodnenie:

Navrhovaná zmena zodpovedá textu transponovanej smernice a naplňa jej ciele aj v zmysle oficiálneho slovenského prekladu.

Vítame, že pri návrhu transpozície tohto ustanovenia smernice prichádza Ministerstvo hospodárstva s príkladmi, ktoré môžu byť považované za odôvodnené zákonné alebo objektívne faktory odlišnosti tovarov. Transponovaná smernica však uvedené konkrétne príklady definované za slovom „najmä“ vo svojej vlastnej, finálnej textovej podobe neuvádza, sú súčasťou usmernení. Z tohto dôvodu považujeme za správne, ak sa zákon bude držať textu smernice a uvedené príklady odôvodnených rozdielov bude súčasťou dôvodovej správy.

Predmetné ustanovenie je transpozíciou smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách v znení smernice 2019/2161. Predmetná smernica však používa v ustanovení, ktoré sa transponuje (čl. 6 ods. 2 písm. c) pojem „legitímny“, pričom návrh zákona používa pojem „zákonný“. Jedná sa teda o zúženie dôvodov kedy je možné odôvodniť odlišné zloženie a vlastnosti tovarov.

Ďalej poukazujeme na skutočnosť, že obchodník nemusí vedieť, že jeho tovar je odlišný od obdobného tovaru, ktorý sa predáva v inom štáte EÚ. Tu by bolo vhodné nejak špecifikovať, že o klamlivé konanie sa jedná vtedy, ak to obchodník robí zámerne, alebo vedome s cieľom zaviesť spotrebiteľa.

V danom prípade návrh zákona transponuje predmetnú smernicu prísnejšie a jedná sa teda o goldplating. V nadväznosti na uvedené uvádzame, že akýkoľvek goldplating v súvislosti s prijatím návrhu zákona dôrazne odmietame. Dovoľujeme si upozorniť, že práve súčasná vláda sa vo svojom programovom vyhlásení na roky 2020 -2024 zaviazala, že bude dôsledne prechádzať goldplatingu a dbať na to aby pri transponovaní a aplikovaní sekundárnych právnych aktov EÚ nedochádzalo, okrem odôvodnených prípadov, zavádzaniu povinností nad rámec ustanoveného rozsahu EÚ resp. zavádzaniu prísnejších povinností. Týmto žiadame predkladateľa návrhu zákona, aby pri transponovaní a aplikovaní európskych smerníc v rámci balíku „Nová dohoda pre spotrebiteľa“ nedochádzalo k zavádzaniu povinností nad rámec ustanoveného rozsahu EÚ ako aj k zavádzaniu prísnejších povinností. Zároveň požadujeme, aby transpozícia smerníc bola zabezpečená v súlade so zásadou proporcionality. Uvádzame, že ciele každej regulácie by sa aj podľa názoru Európskej komisie mali dosiahnuť čo najjednoduchším, najmenej nákladným spôsobom a s čo najmenšou byrokraciou. Princíp proporcionality je teda o opatrnom vyvážení intenzity navrhovaného opatrenia

17. Zásadná pripomienka k čl. I., §11, odsek 2, písm. d)

Navrhujeme úpravu tohto ustanovenia. Navrhujeme použiť pojem „sťažujúce“ v zmysle pôvodného návrhu zákona.

Odôvodnenie:

Pojem „nevýhodné“ je veľmi široký a nie je definované, čo sa považuje za nevýhodné.

18. Zásadná pripomienka k čl. I., §12, odsek 3

Navrhujeme ustanovenie formulovať nasledovne:

„(3) Odseky 1 a 2 sa nevzťahujú na výkon činnosti advokáta, súdneho exekútora a notára pri výkone ich povolania.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme preniesť, resp. ponechať pôvodné ustanovenie § 9a platného zákona o ochrane spotrebiteľa. Vyňatie advokátov, súdnych exekútorov a notárov zo zákazu návštev spotrebiteľov v ich domácnostiach a na pracoviskách pri uplatňovaní pohľadávok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa platného zákona (t.j. od 1.6.2014) nespôsobuje žiadny aplikačný problém a jeho platnosť sa osvedčila. Ide o neodôvodnené zúženie oprávnení advokátov a notárov pri výkone ich povolania voči širokej skupine adresátov ich činnosti. Advokáti, súdny exekútor a notári sú z titulu svojho povolania zmluvnými stranami a osoby povinné pracovať nielen zákonne ale aj v súlade s etikou daného povolania. Navyiac dohľad na riadnym výkonom ich povolania vykonáva Najvyšší správny súd SR, resp. Slovenská advokátska komora v rámci disciplinárnej právomoci.

Uspokojenie pohľadávky veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy spotrebiteľom v mimosúdnom konaní po činnosti advokáta alebo notára v konečnom dôsledku chráni samotného spotrebiteľa, keďže eliminuje navyšovanie jeho dlhu o náklady spojené s uplatnením pohľadávky veriteľom voči spotrebiteľovi na súde aj prípadnej exekúcii.

Práve mimosúdna dohoda je najvýhodnejší spôsob vysporiadania dlhu pre dlžníka- spotrebiteľa. Pri mimosúdnom vysporiadaní dlhu je dlžník oslobodený od náhrady súdneho poplatku, trov právneho zastúpenia v súdnom konaní.

V prípade zamedzenia osobných návštev advokátov a notárov pri uplatňovaní pohľadávok zo spotrebiteľských zmlúv, dôjde k navýšeniu počtu súdnych konaní a exekúcii.

19. Zásadná pripomienka k čl. I., §13 odsek 6

Vzhľadom na konštrukciu zákona č. 170/2018 Z.z., ktorý okrem „zájazdu“ definuje aj pojem „spojené služby cestovného ruchu“ je otázne či by sa výnimka podľa § 13 ods. 6 nemala vzťahovať aj na spojené služby cestovného ruchu, resp. samostatné zmluvy o poskytnutí služieb cestovného ruchu. Navrhovaný §13 ods. 6 v predloženej znení stanovuje čiastočnú výnimku z uplatňovania ustanovení o zmluve uzavretej na diaľku a zmluve uzavretej mimo prevádzkových priestorov obchodníka len na m) zmluvu o preprave osôb a n) zmluvu o zájazde. „

K uvedenému doplníme, že absenciu inej zmluvy ako zmluvy o zájazde v rámci výluky uplatňovania niektorých osobitných ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľov vidíme ako problém hlavne pri zmluvách, na základe ktorých sa poskytujú jednotlivé služby cestovného ruchu (napr. prenájom apartmánu bez stavy, kde ide iba o jednu službu cestovného ruchu, a nie kombináciu služieb, a teda nie o zájazd).

Bolo by preto potrebné výnimku teda upraviť v zákone aj na zmluvy uzatvárané v zmysle zákona o zájazdoch, predmetom ktorých je zabezpečovanie jednotlivých služieb cestovného ruchu, ako i na služby zabezpečované v rámci spojených služieb cestovného ruchu

20. Zásadná pripomienka k čl. I., §16, odsek 8

Uvedené ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(8) Obchodník alebo osoba, ktorá koná v mene alebo na účet obchodníka, nemôžu pri návšteve obchodníka u spotrebiteľa, o ktorú spotrebiteľ vopred obchodníka nepožiadaval alebo s ňou vopred výslovne nesúhlasil (ďalej len „nevyžiadaná návšteva“), a pred uplynutím lehoty na odstúpenie od zmluvy podľa § 19 ods. 1 písm. b) požadovať alebo prijať od spotrebiteľa akékoľvek peňažné plnenie súvisiace so zmluvou; vopred výslovným súhlasom spotrebiteľa s návštevou obchodníka u spotrebiteľa sa rozumie aj súhlas spotrebiteľa daný bezprostredne pred vstupom obchodníka do obydľia alebo iného priestoru spotrebiteľa za účelom obchodnej návštevy.“

Odôvodnenie:

Uvedené doplnenie navrhujeme za účelom zmiernenia navrhovaného ustanovenia zákona, ktoré prakticky znemožňuje prijať plnenie súvisiace so zmluvou bez toho, aby sa obchodník alebo osoba, ktorá koná v mene alebo na účet obchodníka predtým kontaktovali so spotrebiteľom výslovne za účelom získania súhlasu s vyžiadanou návštevou, resp. aby nešlo o nevyžiadajú návštevu. K tomu tiež uvádzame, že takýto zákaz explicitne nevyplýva z európskej legislatívy, t.j. zo žiadnej z transponovaných smerníc a zavedenie daného zákazu nepovažujeme za primerané. Preto navrhujeme, aby sa uvedené ustanovenie doplnilo o jeden zo spôsobov ako legálne možno realizovať návštevu, ktorá sa nebude považovať za nevyžiadajú.

21. Zásadná pripomienka k čl. I., §19, odsek 4, písm. a)

Predmetné ustanovenie je podľa nášho názoru zmätočné a nedáva logiku.

Odôvodnenie:

Napr.: Spotrebiteľ si objedná dva rôzne tovary (topánky a nohavice), ale obchodník má na sklade len nohavice. Obchodník z toho dôvodu dodá spotrebiteľovi najprv nohavice (ktoré má na sklade) po týždni od

objednávky a topánky (ktoré nemá v momente objednávky na sklade) po 3 týždňoch od objednávky. Nohavice sa teda nebudú považovať za prevzaté, až kým nebudú doručené topánky?

22. Zásadná pripomienka k čl. I., §19, odsek 4, písm. c)

Predmetné ustanovenie je podľa nášho názoru nelogické. Prevzatie by sa malo samostatne posudzovať vo vzťahu ku každému samostatnému tovaru.

23. Zásadná pripomienka k čl. I., §19, odsek 12

Navrhujeme upraviť definíciu doplnkovej zmluvy v súlade s predchádzajúcou úpravou v zmysle zákona č. 102/2014 Z. z.

Odôvodnenie:

Návrh zákona doplnkovú zmluvu koncipuje širšie ako zákon č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy na diaľku a mimo prevádzkových priestorov. Návrh zákona v súvislosti s previazanosťou doplnkovej a hlavnej zmluvy stanovuje jedinú požiadavku, a to, aby táto zmluva súvisela s predmetom hlavnej zmluvy, t.j. zmluvy uzatvorenej na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov, zatiaľ čo momentálne platný zákon špecifikuje previazanosť týchto zmlúv užšie, nakoľko stanovuje tiež požiadavku, že „pri uzatváraní bolo možné predvídať s prihliadnutím na účel zmluvy, že spotrebiteľ po zániku zmluvy na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho nebude mať záujem na plnení povinností z tejto zmluvy“.

24. Zásadná pripomienka k čl. I., §20, odsek 4

Navrhované znenie prvej vety § 20 ods. 4 je opäť veľmi vágne. Navrhujeme predmetné ustanovenie upraviť nasledovne:

A: v prípade zníženia hodnoty tovaru, od ktorého kúpy spotrebiteľ odstúpil by sa lehota na vrátenie platby spotrebiteľovi predĺžila až do času ukončenia odborného posúdenia a vyčíslenia výšky škody na tovare,

B. následne po vyčíslení škody by mal mať obchodník právo započítať vzniknutú škodu na tovare voči platbe, ktorú by mal obchodník vrátiť spotrebiteľovi.

25. Zásadná pripomienka k čl. I., §21, odsek 8

Uvedené ustanovenie navrhujeme vypustiť

Odôvodnenie:

Navrhujeme vypustiť predmetné ustanovenie, nakoľko nevyplýva zo žiadnej z transponovaných smerníc EÚ a započítanie pohľadávok považujeme za bežný inštitút v občianskom práve, ktorý naopak zjednodušuje administratívu a celkové vyporiadanie vzájomných pohľadávok zmluvných strán. Len pre porovnanie, zmluvná podmienka, ktorá v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzuje alebo vylučuje možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, je neprijateľná v zmysle § 53 ods. 4 písm. m) Občianskeho zákonníka.

26. Pripomienka k čl. I., §36 odsek 1, písm. b)

Odkaz na ustanovenie ods. 3 toho ustanovenia nedáva zmysel. Odkaz je pravdepodobne chybný. Z ustanovenia nie je možné zistiť o akú námietku ide.

27. Zásadná pripomienka k čl. I., §42 odsek 1

Uvedené ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(1) Subjekt alternatívneho riešenia sporov môže v pravidlách alternatívneho riešenia sporov určiť povinnosť spotrebiteľa uhradiť poplatok za začatie alternatívneho riešenia sporu. Poplatok za začatie alternatívneho riešenia sporu nesmie presiahnuť 10 % hodnoty sporu vrátane dane z pridanej hodnoty. V prípade, ak sa hodnota sporu nedá určiť, poplatok za začatie alternatívneho riešenia sporu nesmie presiahnuť 20 eur vrátane dane z pridanej hodnoty.“

Odôvodnenie:

Doplnenie DPH uvádzame z dôvodu určitosti a presnosti formulácie, nakoľko aj vyššie zákonodarca výslovne uvádza: „10 % hodnoty sporu vrátane dane z pridanej hodnoty“. Ide čisto o technickú pripomienku, za účelom odstránenia prípadnej nejasnosti.

28. Zásadná pripomienka k čl. I., §51 odsek 4 a 5

Žiadame predkladateľa vypustiť inštitút predvedenia.

Odôvodnenie:

Inštitút predvedenia nepovažujeme za vhodný pre výkon dohľadu a na účely správneho konania. Naopak, mohlo by ísť o neprimeraný zásah do osobnej slobody. Ak zostane zachovaná časť týkajúca sa predvolania a predvolaná osoba sa nedostaví, postačí na tento účel uložiť poriadkovú pokutu za marenie kontroly podľa § 60. Navrhujeme tiež precizovať danú úpravu vo vzťahu k pojmu fyzická osoba, alebo mal predkladateľ na myslí okrem dohľadanej osoby aj spotrebiteľa v prípadoch, kedy sa nevyklučuje jeho povinnosť byť súčinný?

29. Zásadná pripomienka k čl. I., §52

Žiadame predkladateľa definovať, alebo spresniť pojem „predbežná otázka“.

Odôvodnenie:

Tento pojem nie je v návrhu zákona definovaný a vo všeobecnosti sa má za to, že o predbežných otázkach rozhoduje súd. V návrhu zákona je však orgán dohľadu oprávnený posudzovať ako predbežnú otázku nekalosť obchodnej praktiky a neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Ide hlavne o zmluvné podmienky, ktorých neprijateľnosť posudzuje súd a výlučne len súd má právo z tohto dôvodu vyhlásiť aj takúto zmluvu sčasti alebo celú za neplatnú.

30. Zásadná pripomienka k čl. I., §60 odsek 1, písm. a)

Technická pripomienka. § 60 ods. 2 navrhovaného zákona neupravuje žiaden dôvod marenia, rušenia alebo sťažovania výkonu dohľadu; zákonodarca mal zrejme v úmysle odkázať na iné ustanovenie ako § 60 ods. 2.

31. Zásadná pripomienka k čl. I., §60 odsek 5

Uvedené ustanovenie navrhujeme vypustiť

Odôvodnenie:

Uvedené ustanovenie nie je v súlade so správnym poriadkom, ktorý sa na konanie o uložení poriadkovej pokuty vzťahuje. Pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon. Nepovažujeme za správne stotožniť prvý úkon rovno s doručením rozhodnutia bez toho, aby bolo začatie správneho konania účastníkovi konania oznámené. Podľa § 33 Správneho poriadku má účastník konania právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie, správny orgán je povinný dať účastníkom konania možnosť, aby sa mohli pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

32. Zásadná pripomienka k čl. I., §69 odsek 5, prvá veta

Uvedené ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„ (5) Sankciu za porušenie povinnosti podľa § 68 možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď orgán dohľadu zistil porušenie povinnosti, najneskôr do štyroch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.“

Odôvodnenie:

Predĺženie objektívnej lehoty na uloženie sankcie o dvojnásobok (zo súčasných štyroch rokov na osem rokov) sa javí ako neopodstatnené a nedôvodné. Už súčasná prax orgánov dohľadu vrátane Slovenskej obchodnej inšpekcie ukazuje, že nie je zásadný problém s dodržiavaním tejto 4-ročnej objektívnej lehoty. Aj keby tomu tak bolo, obmedzené kapacity orgánov dohľadu nemôžu byť dôvodom neúmerneho predĺžovania objektívnej lehoty na uloženie sankcie. Taktiež z hľadiska právnej teórie o účele trestu (predovšetkým výchovná a represívna funkcia) vieme, že je podstatné, aby bola sankcia uložená čo najskôr po spáchaní

skutku (porušení povinnosti), čo daná norma zjavne nesleduje. Sankcia uložená po tak dlhej dobe absolútne stráca svoj účel a význam. Len pre porovnanie, po piatich rokoch sa premlčuje trestné stíhanie a trestnosť činu zaniká ak ide o prečin, za ktorý Trestný zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky a po desiatich rokoch sa premlčuje trestné stíhanie a trestnosť činu zaniká ak ide o ostatné zločiny nevedené v § 87 ods. 1 písm. a) a b) Trestného zákona. Preto žiadame, aby sa nastolila rozumná miera proporcionality a navrhujeme predmetné ustanovenie upraviť tak, že sankciu za porušenie povinnosti podľa § 68 možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď orgán dohľadu zistil porušenie povinnosti, najneskôr do štyroch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

33. Zásadná pripomienka k čl. I., §69 odsek 8

Uvedené ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(8) Opakované porušenie tej istej povinnosti podľa tohto zákona alebo podľa právneho záväzného aktu Európskej únie uvedeného v prílohe č. 1, ktorým dohliadaná osoba poškodzuje alebo vážne ohrozuje kolektívne záujmy spotrebiteľov, a porušenie povinnosti zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky uloženej súdom v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, sa považujú za osobitne závažné porušenie povinnosti dohliadanej osoby.106).“

Odôvodnenie:

Pripomienka sleduje využívanie aktuálne najnovšieho právneho inštitútu abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach, ktorý ako jediný dokáže zodpovedne určiť, či zmluvná podmienka je neprijateľná, o čom rozhodujú len tri špecializované krajské sudy v celej republike. Z právnej praxe je totiž zrejmé, že porušenie povinnosti zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky uloženej súdom v štandardnom civilnom sporovom konaní je rozporuplné, nakoľko je žiaľ bežné, že niektoré sudy totožnú zmluvnú podmienku vyhodnotia ako neprijateľnú a iné presne tú istú podmienku ako neprijateľnú nevyhodnotia, keď priznajú plnenie z nej vyplývajúce, príp. krajské sudy výslovne v odvolacom konaní uvedú, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky nenachádzajú. Za takéhoto právneho stavu a pri možnosti aplikovania tak zásadnej sankcie akou je strata živnostenského oprávnenia je nutné daný text ustanovenia zmeniť tak ako navrhujeme, aby sa docielil stav čo možno najvyššej miery právnej istoty.

34. Zásadná pripomienka k čl. I., §76

Žiadame doplniť prechodné obdobie pre v podmienkach slovenskej legislatívy novo definované praktiky prechodné obdobie dvanásť mesiacov od účinnosti zákona.

Odôvodnenie:

Zákon o ochrane spotrebiteľa prináša nové definície do oblasti ochrany spotrebiteľa. Zodpovední výrobcovia robia všetko pre to, aby naplnili nielen očakávania spotrebiteľa ale aj požiadavky legislatívy. Keďže zákon definuje nové nelegálne praktiky, výrobcovia potrebujú primeraný čas na zanalyzovanie všetkých svojich kanálov vo vzťahu k spotrebiteľovi, aby mali dostatočnú istotu, že konajú plne v súlade s novým zákonom. Za členov RÚZ môžeme jasne deklarovať úprimný úmysel nezneužívať toto prechodné obdobie.

35. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 2

Navrhujeme zosúladiť vyznačenej časti navrhovaného ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka so Smernicou 2019/771 a znením vyplývajúcim z dôvodovej správy k návrhu zákona o ochrane spotrebiteľa, a to nasledovne: „...prostredníctvom inej osoby, ktorá koná v jej mene alebo na jej účet“.

Odôvodnenie:

Podľa článku 2 ods. 2 Smernice 2019/771 platí:

„„predávajúci“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba bez ohľadu na to, či je v súkromnom alebo verejnom vlastníctve, ktorá v súvislosti so zmluvami, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná na účely, ktoré sa týkajú jej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, remesla alebo povolania, a to aj prostredníctvom inej osoby konajúcej v jej mene alebo z jej poverenia“.

Podľa dôvodovej správy k návrhu zákona o ochrane spotrebiteľa, článok II, bod 2.: „Odsek 3 zavádza novú legálnu definíciu obchodníka, ktorá obsahuje nové vymedzenie obchodníka v závislosti od konania v rámci

podnikateľskej činnosti alebo obchodnej praxe. Zároveň sa za obchodníka považuje aj osoba, ktorá koná prostredníctvom inej osoby konajúcej v jej mene alebo na jej účet. Zvolená alternatívna formulácia nevyžaduje, aby osoba zastupujúca obchodníka konala v jeho mene a súčasne aj na jeho účet. Ustanovenie sa teda vzťahuje nielen na osoby v postavení napríklad obchodného zástupcu, ale aj v postavení mandatára konajúceho v mene obchodníka alebo komisionára konajúceho na účet obchodníka.“

36. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 5, v časti §53, odsek 8

Ak sa má navrhovanou právnou úpravou obmedziť, či dokonca úplne vylúčiť uznanie ako zákonný zabezpečovací prostriedok, tak predmetné ustanovenie je na jednej strane zásahom do už existujúcej právnej úpravy zákonných zabezpečovacích prostriedkov v zmysle Občianskeho zákonníka, na strane druhej zásah do ústavného majetkového práva veriteľov a na strane tretej popretie a zásah do práva na spravodlivý proces z dôvodu značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach na strane dlžníkov a neposkytnutie právnej ochrany veriteľom

Bez konkrétnejšej a jasnejšej formulácie, je tu pravdepodobnosť dvojakého výkladu a značných problémov v aplikačnej praxi.

37. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 7, v časti §53, odsek 18

V uvedenom ustanovení v prvej časti prvej vety nasledovne: navrhujeme odstrániť slová: “ ... odlišná od súdneho exekútora...”

Odôvodnenie:

Takáto formulácia nemá opodstatnenie. Podľa súčasnej právnej úpravy (§ 9a ods. 2 zákona na ochranu spotrebiteľa), každá osoba vrátane súdneho exekútora, ktorá vo vlastnom mene alebo v mene veriteľa uplatňuje alebo vymáha pohľadávku má nárok len na účelne vynaložené náklady, ktoré jej vznikli pri uplatnení pohľadávky. Navyše odmenu a náhradu hotových výdavkov súdneho exekútora upravujú osobitné právne predpisy.

Vzhľadom na neurčitosť formulácie, je tu dvojaký výklad čo do uplatnenia si účelne vynaložených nákladov a to možnosť uplatnenia si týchto nákladov len v súdnom konaní a nie v mimosúdnom alebo druhý – extenzívnejší, že je tu možnosť uplatnenia si nákladov aj v mimosúdnom konaní.

Bez konkrétnejšej a jasnejšej formulácie, je tu pravdepodobnosť dvojakého výkladu a značných problémov v aplikačnej praxi.

38. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 8, v časti §119a odsek 1

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(1) Tovarom s digitálnymi prvkami je akýkoľvek hmotný huteľný predmet, ktorý obsahuje digitálny obsah alebo digitálnu službu alebo je s digitálnym obsahom alebo digitálnou službou prepojený takým spôsobom, že ich absencia by bránila tomu, aby plnil svoje funkcie.“

Odôvodnenie:

Požadujeme, aby sa pojem vec nepoužíval v spojitosti s termínom, ktorý transponuje smernicu s úpravou ochrany spotrebiteľa. Pojem vec je podstatne širší ako pojem tovar alebo hmotný huteľný predmet a používaný naprieč právnou úpravou, nie len v spojitosti ochranou spotrebiteľa. Zároveň požadujeme premietnuť navrhovanú úpravu na všetkých relevantných miestach v návrhu zákona.

39. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 8, v časti §119a odsek 3

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(3) Digitálnou službou je služba, ktorá spotrebiteľovi umožňuje vytvárať, spracúvať alebo uchovávať údaje v digitálnej forme alebo mať k takýmto údajom prístup, alebo ktorá umožňuje výmenu údajov alebo akúkoľvek interakciu s údajmi v digitálnej forme, ktoré nahrávajú alebo vytvárajú užívateľa služby.“

Odôvodnenie:

Zosúladenie so znením smernice

40. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 9

Máme za to, že by sa toto ustanovenie malo vzťahovať aj na služby, nielen na veci.

41. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 14, v časti §507 odsek 1

Navrhujeme, aby bola v tomto ustanovení vyslovene uvedená možnosť scudziteľa namiesto odstránenia vady vec vymeniť za novú, ak tým nevzniknú scudziteľovi neprimerané náklady, tak ako to je uvedené v ustanovení § 622 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v platnom znení).

42. Pripomienka k čl. II., novelizačný bod 14, v časti §508 odsek 1

Navrhujeme opraviť gramatickú chybu -slovo „nadobúdať“ má zrejme byť „nadobúdateľ“

43. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 16

Navrhujeme ponechanie pôvodnej úpravy ustanovenia § 599 Občianskeho zákonníka, a to: „Vady musí kupujúci uplatniť u predávajúceho bez zbytočného odkladu. Práva zo zodpovednosti za vady sa môže kupujúci domáhať na súde, len ak vady vytkol najneskôr do 24 mesiacov od prevzatia veci.“

Odôvodnenie:

Radi by sme sa vyhli situácii, kedy kupujúci bude čakať s uplatnením práv zo zodpovednosti za vady do posledného dňa uplynutia 24 mesačnej lehoty a následne by mu premlčacia lehota podľa ustanovenia § 508 začala plynúť až týmto dňom. Zároveň, ak si vadu kupujúci neuplatní bezodkladne a vec naďalej používa aj napriek vade, môže dôjsť k zväčšeniu rozsahu vady, či spôsobiť, že sa z odstrániteľnej vady stane neodstrániteľná.

44. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §612 odsek 1

Navrhujeme, aby bolo v definícii spotrebiteľskej kúpnej zmluvy podľa tohto ustanovenia vyslovene, po vyznačenej časti, uvedená nasledovná formulácia: „..., ktorou sa obchodník zaväzuje previesť vlastnícke právo k veci na spotrebiteľa a spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť dohodnutú cenu,...“.

Odôvodnenie:

Máme za to, že by malo byť v definícii spotrebiteľskej kúpnej zmluve uvedené, že bude zo strany spotrebiteľa zaplatená za vec, ktorá je predmetom kúpy dohodnutá kúpna cena.

Táto definícia vyplýva aj zo Smernice 2019/771, konkrétne čl. 2 ods. 1: „...kúpna zmluva“ je akákoľvek zmluva, na základe ktorej predávajúci prevedie alebo sa zaviazne previesť vlastníctvo tovaru na spotrebiteľa a spotrebiteľ uhradí alebo sa zaviazne uhradiť jeho cenu“.

45. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §613 odsek 3

Navrhujeme, aby bolo toto ustanovenie doplnené na konci vety o nasledovné: „zo strany predávajúceho alebo ním poverenou osobou“.

Odôvodnenie:

Vyššie uvedené navrhujeme z dôvodu väčšej zrozumiteľnosti tohto ustanovenia.

46. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §613 odsek 7

Navrhujeme, aby toto ustanovenie zohľadňovalo aj povinnosť vrátenia plnenia zo strany kupujúceho, nielen predávajúceho.

Odôvodnenie:

Vrátenie plnení po odstúpení od zmluvy by malo byť vzájomné, nielen jednostranné.

47. Pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §615 odsek 1

Technická pripomienka – úprava skloňovania pri slove „digitálne“ na „digitálna“.

48. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §616 odsek 1

Požadujeme, aby sa definície pojmov „interoperabilita“, „funkčnosť“, „kompatibilita“ uviedli z hľadiska legislatívnej praxe zaužívaným spôsobom medzi definíciami pojmov v zákone o ochrane spotrebiteľa a nie len ako legislatívna skratka v texte v Občianskom zákonníku. Zároveň, v Občianskom zákonníku je potrebné uviesť už len samotný pojem s odkazom na zákon o ochrane spotrebiteľa.

Definície pojmov zo smernice:

„interoperabilita“ je schopnosť digitálneho obsahu alebo digitálnej služby fungovať s hardvérom alebo softvérom odlišným od tých, s ktorými sa digitálny obsah alebo digitálne služby rovnakého druhu bežne používajú;

„funkčnosť“ je schopnosť digitálneho obsahu alebo digitálnej služby vykonávať svoje funkcie s ohľadom na svoj účel;

„kompatibilita“ je schopnosť digitálneho obsahu alebo digitálnej služby fungovať s hardvérom alebo softvérom, s ktorým sa bežne používa digitálny obsah alebo digitálne služby toho istého druhu, bez potreby konverzie digitálneho obsahu alebo digitálnej služby;

49. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §617 odsek 5

Technická pripomienka – zákonodarca mal zrejme na mysli odkaz na ods. 3 a nie na nesprávny ods. 2 toho istého paragrafu, ktorý neupravuje žiadnu dobu.

50. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §619 odsek 3

Navrhujeme, aby bolo v tomto ustanovení zohľadnené aktuálne znenie ustanovenia § 619 Občianskeho zákonníka, a to v tomto rozsahu: „Pri použitých veciach nezodpovedá za vady vzniknuté ich použitím alebo opotrebením. Pri veciach predávaných za nižšiu cenu nezodpovedá za vadu, pre ktorú bola dojednaná nižšia cena“.

Odôvodnenie:

Máme za to, že by toto ustanovenie malo byť v súvislosti s použitými vecami zachované.

51. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §619 odsek 5

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(5) Predávajúci nezodpovedá za vadu veci s digitálnymi prvkami, ktorá bola spôsobená výlučne nenainštalovaním aktualizácie podľa § 617 ods. 3, ak si kupujúci aktualizáciu nenainštaloval v primeranej lehote po jej dodaní a a) predávajúci, výrobca alebo tretia osoba oboznámila kupujúceho o dostupnosti aktualizácie a následkoch jej nenainštalovania“

Odôvodnenie:

Predávajúci stráca moc nad predanou vecou po prevzatí veci kupujúcim. Je preto nedôvodné od neho požadovať takúto povinnosť, keď z praxe je zrejmé, že oboznamovanie o aktualizáciách prebieha priamo v zakúpených zariadeniach a iniciuje ich výrobca, osoba poverená výrobcom príp. tretia osoba. Preto navrhujeme doplniť ďalšie subjekty, ktoré môžu oboznámiť kupujúceho s dostupnosťou aktualizácie. Spravidla pri elektronických zariadeniach ako sú mobilné telefóny, tablety, smart televízory, notebooky a pod. sa spotrebiteľ oboznámi s dostupnosťou aktualizácie priamo cez tieto zariadenia, čo iniciuje práve výrobca alebo ním poverená osoba alebo tretia strana (zmluvný partner).

52. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §621 odsek 1

Navrhujeme, aby bolo toto právo formulované ako „právo na odstránenie vady opravou a výmenou (§ 623)...“.

Odôvodnenie:

Predmetné doplnenie navrhujeme pre väčšiu zrozumiteľnosť nároku kupujúceho.

53. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §621 odsek 2

Toto ustanovenie je nespravodlivé voči predávajúcim a môže byť zo strany kupujúcich zneužívané.

Odôvodnenie:

Máme za to, že práva zo zodpovednosti za vady by nemali byť závislé od povinnosti kupujúceho zaplatiť kúpnu cenu.

54. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §621 odsek 3

Navrhujeme formulovať nasledovne:

„(3) Kupujúci môže uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady, vrátane práva podľa odseku 2, len ak vytkol vadu do 2 mesiacov odo dňa, kedy sa o vade dozvedel, najneskôr do uplynutia doby podľa § 619 odsek 1 až 3. Ustanovenie § 509 sa použije rovnako.

“

Odôvodnenie:

Predmetnú pripomienku zdôvodňujeme tým, že vo všeobecnosti je treba vadu vytknúť v záručnej dobe a nie do 2 mesiacov po jej márnom uplynutí. Ak teda zákonodarca stanovuje presné lehoty dokedy predávajúci zodpovedá za vady predanej veci, potom je nelogické a nezmyselné, aby kupujúci mohol vytknúť vadu v lehotách uvedených v § 619 ods. 1 až 3 + dva mesiace. Táto požiadavka nevyplýva ani z predmetných smerníc EÚ, ktoré budú do Občianskeho zákonníka transponované. Z uvedeného a aj z hľadiska právnej istoty a zachovania súčasnej právnej praxe navrhujeme takú úpravu, aby kupujúci mohol uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady len ak vadu vytkol v zákonom stanovenej lehote, t.j. najneskôr v lehote podľa § 619 ods. 1 až 3. Uplatnenie práv spotrebiteľa do dvoch mesiacov odo dňa zistenia vady upravuje aj článok 12 Smernice 2019/771: „Členské štáty môžu zachovať alebo zaviesť ustanovenia stanovujúce, že na to, aby spotrebiteľ mohol uplatniť svoje práva, musí informovať predávajúceho o nesúlade v lehote najmenej 2 mesiace odo dňa, keď takýto nesúlad zistil“.

55. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §621 odsek 4

Navrhujeme zohľadniť možnosť podielu spotrebiteľa na vzniknutých vadách a s tým súvisiace právo na prostriedky nápravy, resp. ich obmedzený rozsah vzhľadom na spoluzapríčinenie vady na veci.

Odôvodnenie:

Túto možnosť úpravy podielu spotrebiteľa na vzniknutých vadách vyplýva aj z článku 13 ods. 7 Smernice 2019/771, podľa ktorej: „Členské štáty môžu upraviť, či a v akom rozsahu má podiel spotrebiteľa na nesúlade vplyv na jeho právo na prostriedky nápravy.“

56. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §622 odsek 1

Navrhujeme, aby bolo pred toto ustanovenie vložené ustanovenie, ktoré znie:

„Predávajúci je vytknutie vady prijať a vybaviť len ak spotrebiteľ preukázal čas dodania veci a poskytnutia veci, ktorej vady vytkol s príslušenstvom predávajúcemu.“

Odôvodnenie:

Predmetnú zmenu navrhujeme pre účely úpravy, že pre úspešné vytknutie vady musí byť vada uplatnená v záručnej lehote, ktorú musí vedieť spotrebiteľ preukázať, že vada je uplatnená v tejto lehote. Pre nápravu vady, predávajúci potrebuje mať fyzicky vec k dispozícii.

57. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §622 odsek 3

Na zváženie dávame aj možnosť odmietnutia iným preukázateľným spôsobom.

Odôvodnenie:

Pre predávajúceho je písomné odôvodňovanie odmietnutia uplatnenia zodpovednosti za vady časovo náročné a nákladné. Predmetné sme ochotní akceptovať za predpokladu, že by sa za písomné oznámenie

považovalo aj oznámenie e-mailom, či inými elektronickými prostriedkami. Tento spôsob navrhujeme v zákone výslovne ustanoviť.

58. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §623 odsek 4

Technická pripomienka. § 619 ods. 6 neexistuje, predmetný § sa končí ods. 5.

59. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §623 odsek 4, druhá veta

Navrhujeme formulovať nasledovne: „Náklady prevzatia veci znáša predávajúci, ak za vadu veci zodpovedá.“

Odôvodnenie:

Predmetná pripomienka má za cieľ vyhnúť sa zneužívaniu práva zo zodpovednosti za vady, kedy by spotrebiteľ špekulatívne vytýkal vady, ktoré (i) neexistujú, alebo (ii) boli zavinené samotným spotrebiteľom, alebo (iii) za ne zodpovedá predávajúci, za účelom ekonomicky poškodiť predávajúceho. Nakoľko v našom prostredí môže byť takáto špekulatívna prax pomerne bežná, preto treba myslieť aj na ochranu poctivých obchodníkov v rozumnej miere.

60. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §624 odsek 1, uvádzacia veta

Navrhujeme doplniť do znenia tohto nového ustanovenia § 624 aj ustanovenie v zmysle aktuálnej úpravy ustanovenia § 624 Občianskeho zákonníka: „Ak vec predávaná za nižšiu cenu alebo použitá vec má vadu, za ktorú predávajúci zodpovedá, má kupujúci namiesto práva na výmenu veci právo na primeranú zľavu z kúpnej ceny.“.

Odôvodnenie:

Máme za to, že táto úprava je relevantná z pohľadu uplatnenia nárokov z väd pri použitých veciach a veciach dodaných za nižšiu cenu.

61. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §624 odsek 1, písm. a)

Navrhujeme doplniť „... alebo nezabezpečil opravu alebo výmenu vecí“.

Odôvodnenie:

Predávajúci nemusí vykonávať opravu vady alebo výmenu veci osobne, ale môže zabezpečiť opravu alebo výmenu prostredníctvom zmluvného partnera.

62. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §624 odsek 1, písm. a)

Navrhujeme doplniť „... alebo nezabezpečil opravu alebo výmenu vecí“.

Odôvodnenie:

Predávajúci nemusí vykonávať opravu vady alebo výmenu veci osobne, ale môže zabezpečiť opravu alebo výmenu prostredníctvom zmluvného partnera.

63. Pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §624 odsek 1, písm. b)

Chybný odkaz.

64. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §624 odsek 1, písm. d)

Navrhujeme upraviť, aby mohol spotrebiteľ od zmluvy odstúpiť len v prípade, že ide o opakovanie tej istej vady, nie vady inej.

Odôvodnenie:

Máme za to, že výskyt inej vady nemôže zakladať právo na odstúpenie od zmluvy (pokiaľ nejde o splnenie inej podmienky na odstúpenie od zmluvy).

65. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §624 odsek 4

Nie je zrejmé, čo sa rozumie pod pojmom „zanedbateľná“. Prosíme o uvedenie definície – napr. „vada veci je zanedbateľná, ak nebráni užívaniu veci na dohodnutý a zamýšľaný účel“.

66. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §624 odsek 6

Prosíme o previazanie tretej vety s predchádzajúcou, aby bolo zrejmé, že nejde o samostatné ustanovenie.

67. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §624 odsek 7

Navrhujeme doplniť, že k vráteniu kúpnej ceny dochádza len v prípade, ak došlo zo strany kupujúceho k odstúpeniu od zmluvy.

Odôvodnenie:

Predmetné doplnenie navrhujeme pre lepšiu zrozumiteľnosť práv spotrebiteľa.

68. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §624 odsek 7

Navrhujeme odstránenie časti vety „ alebo po preukázaní, že kupujúci zaslal vec predávajúcemu, podľa toho, ktorý okamih nastane skôr.“

Odôvodnenie:

Predávajúci by mal mať povinnosť vrátiť kúpnu cenu až ak predávajúci obdrží vec.

69. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §626 odsek 1

Vyžaduje sa poskytnutie záručného listu aj v prípade zákonnej záruky?

Odôvodnenie:

Z ustanovenia vyplýva, že v prípade ak obchodník neposkytuje spotrebiteľovi žiadne nároky nad rámec zákonnej záruky, nie je z jeho strany potrebné poskytovať spotrebiteľovi záručný list. Výrobcovia zvykli v záručných listoch upravovať podmienky záruky, okrem iného aj napr. výluky zo záruky. Trochu sa obávame, že bez poskytnutia obchodnej záruky, teda práv nad rámec zákonnej záruky, nebude možné prikladať k výrobkom záručné listy. Priloženie záručného listu, ktorý neupravuje práva kupujúceho nad rozsah zákonnej záruky by mohlo byť pre spotrebiteľa mätúce. Do úvahy tiež prichádza možnosť upraviť štandardné výluky zo zákonnej záruky v tomto návrhu zákona.

70. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §626 odsek 1

Ak mal zákonodarca v úmysle zdefinovať pojmy „poskytovateľ záruky“ a „spotrebiteľská záruka“, tak odporúčame, aby to tak urobil štandardnou legislatívnou cestou a nie prostredníctvom uvádzania nových pojmov v zátvorkách. Uvedená pripomienka má za cieľ sledovať bežnú prax pri koncipovaní právnych predpisov v zmysle zaužívaných legislatívnych pravidiel a odstrániť potenciálnu právnu neistotu, ktorá by takouto navrhovanou úpravou mohla vzniknúť.

71. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 17, v časti §626 odsek 1

Navrhujeme doplnenie tejto veci v znení: „reklame dostupnej v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy alebo pred jej uzatvorením“.

Odôvodnenie:

Toto znenie vyplýva zo znenia článku 17 ods. 1 Smernice 2019/771.

72. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 19, v časti §647 odsek 1

Navrhujeme zapracovanie nárokov z vád aj do ustanovení týkajúcich sa zmluvy o dielo.

73. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 19, v časti §647 odsek 1

Navrhujeme doplniť ustanovenie o druhú vetu aktuálneho znenia ustanovenia § 647 Občianskeho zákonníka, a to: „Ak objednávateľ prevzal vec až po dni, do ktorého mal povinnosť ju prevziať, plyní záručná doba už odo dňa, keď mal túto povinnosť.“

Odôvodnenie:

Máme za to, že zachovanie tohto ustanovenia Občianskeho zákonníka v tomto znení je dôležité pre úpravu práv zhotoviteľa.

74. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852a odsek 3

V §852a odsek 3 navrhujeme vložiť nové písm. i) v znení:

(3) Ustanovenia § 852b až 852n sa nevzťahujú na zmluvu, ktorej predmetom je
i) digitálne plnenie, ktoré je súčasťou tovaru s digitálnymi prvkami alebo s ním je prepojené v súlade s § 119a odsek 1; v prípade pochybností, či je digitálne plnenie, ktoré je súčasťou tovaru s digitálnymi prvkami alebo je s ním prepojené v súlade s § 119a odsek 1, súčasťou spotrebiteľskej kúpnej zmluvy, sa takéto digitálne plnenie považuje za súčasť spotrebiteľskej kúpnej zmluvy.“

Odôvodnenie:

Navrhuje sa explicitne vylúčiť uplatnenie ustanovení o zmluve s digitálnym plnením. Ide o explicitnú požiadavku transponovanej normy. Z tabuľky zhody k transponovanej norme vyplýva, že predkladateľ sa spolieha na to, že samotné uvedenie tovaru (veci podľa predloženého návrhu) s digitálnymi prvkami v rámci predmetu spotrebiteľskej kúpnej zmluvy predstavuje transpozíciu uvedenej požiadavky transponovanej normy. S uvedením sa nestotožňujeme a pre vylúčenie aplikačných problémov požadujeme explicitné vylúčenie.

75. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852a odsek 5

Navrhujeme doplniť, že spotrebiteľ bude mať záujem. Z momentálneho znenia to nie je zrejmé.

76. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852a odsek 5

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(5) Ak je okrem digitálneho plnenia predmetom tej istej zmluvy medzi tým istým obchodníkom a tým istým spotrebiteľom aj iné plnenie, ustanovenia § 852b až 852n sa použijú len na tú časť zmluvy, ktorá sa týka digitálneho plnenia. Ak spotrebiteľovi vznikne právo odstúpiť od zmluvy v časti digitálneho plnenia, ktoré je predmetom tej istej zmluvy, ktorej predmetom je aj iné plnenie, medzi tým istým obchodníkom a tým istým spotrebiteľom, ako aj iné plnenie potrebné na riadne využívanie dotknutého digitálneho plnenia, spotrebiteľ môže súčasne s odstúpením od dotknutého digitálneho plnenia odstúpiť aj tohto iného plnenia.“

Odôvodnenie:

V prvej vete ide o zosúladenie so zmenou transponovanej normy. V druhej časti transponovaná norma necháva na národnú úpravu, aké riešenie pre prípad balíčkov zvolí. Navrhujeme, aby sa prebral existujúci stav v zákone o ochrane spotrebiteľa (§ 4 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.) a aby mal spotrebiteľ možnosť rozhodnúť sa, či chce zrušiť plnenie prepojené s rušeným plnením a nie, aby musel vyjadriť, že prepojené plnenie si chce ponechať.

77. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852b odsek 1

V, § 852 ods. 1 navrhujeme vypustiť vetu: „Obchodník znáša dôkazné bremeno, že dodal digitálne plnenie spotrebiteľovi.“

Odôvodnenie:

Ide o zbytočné ustanovenie, vždy je zodpovednosťou dodávateľa preukazovať, že dodal tovar a nikdy nie naopak a to platí všeobecne pre celé súkromné právo a takéto doplnenie je úplne nesystémové a nadbytočné.

78. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852b odsek 2

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(2) Digitálny obsah sa považuje za dodaný, keď sa digitálny obsah alebo akékoľvek prostriedky vhodné na prístup k nemu alebo jeho stiahnutie sprístupnia alebo sa umožní prístup k nim spotrebiteľovi alebo do fyzického alebo virtuálneho priestoru, ktorý si spotrebiteľ na tento účel zvolil.“

Odôvodnenie:

Zosúladienie so znením transponovanej normy.

79. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852c odsek 1

Navrhujeme upraviť toto ustanovenie tak, aby bolo zrozumiteľnejšie. Navrhované znenie je zmätočné.

80. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852c odsek 2

Navrhujeme odstrániť slovo „bezplatne“. Pojem „bezplatné odstúpenie“ náš právny poriadok nepozná.

81. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852c odsek 2

Ustanovenie navrhujeme formulovať nasledovne:

„(2) Ak zmena negatívne ovplyvňuje prístup spotrebiteľa k digitálnemu plneniu alebo jeho užívanie, spotrebiteľ môže od zmluvy odstúpiť, ibaže je negatívny vplyv zanedbateľný. Ak spotrebiteľ od zmluvy neodstúpi do 30 dní odo dňa dôjdenia oznámenia podľa odseku 1 písm. c) alebo odo dňa zmeny digitálneho plnenia, podľa toho, ktorý okamih nastane neskôr, právo spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy zaniká. Na odstúpenie od zmluvy sa vzťahuje § 852n.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme použiť v súvislosti s odovzdaním relevantnej informácie spotrebiteľovi v Občianskom zákonníku zaužívaný pojem (napr. § 43c ods. 2 OZ). V rámci občianskeho práva je súdmi aj odborníkmi rozsiahla rozpracovaná teória dôjdenia a je vhodné, aby ani v rámci tohto nového zmluvného typu sa nepoužil nový pojem, ktorého náplň nie je známa, ale pojem, ktorý má ustálený význam.

82. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852c – vloženie nového odseku 5

V § 852c sa vkladá nový ods. 5 v znení:

„(5) Zmenu ceny digitálneho plnenia dodávaného alebo sprístupňovaného spotrebiteľovi počas určitej doby z dôvodov dohodnutých v zmluve o poskytovaní digitálneho plnenia je obchodník povinný oznámiť spotrebiteľovi najmenej mesiac vopred a zároveň ho informovať o práve spotrebiteľa od zmluvy o poskytovaní digitálneho plnenia odstúpiť bez dodatočných nákladov. Ak spotrebiteľ neodstúpi od zmluvy o poskytovaní digitálnych služieb do 30 dní odo dňa dôjdenia oznámenia o zmene alebo odo dňa zmeny, podľa toho, ktorý okamih nastane neskôr, právo spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy zaniká.“

Odôvodnenie:

Navrhuje sa upraviť pravidlá pre zmenu ceny služby. Smernica upravuje podmienky pre zmenu (technické nastavenie) digitálneho plnenia. Navrhujem upraviť aj pravidlá pre zmenu komerčných podmienok plnenia.

83. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852e

V § 852e sa za text „požiadavkami, ak“ vkladá text „podľa konkrétnych okolností“

Odôvodnenie:

Zosúladienie so znením transponovanej normy.

84. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852e písm. e)

Navrhujeme, aby bolo definované, čo sa rozumie pod „asistenčnými službami“.

85. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852f, odsek 1

V § 852f, ods. 1, písm. c) znie:

„c) podľa konkrétnych okolností je dodané s príslušenstvom a návodmi,

Odôvodnenie:

Zosúladienie so znením transponovanej normy.

86. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852f, odsek 4

V § 852f ods. 4 znie:

Obchodník zabezpečí, aby počas doby podľa odseku 5 alebo odseku 6 bol spotrebiteľ upovedomený o aktualizáciách digitálneho plnenia, vrátane bezpečnostných aktualizácií, a aby boli spotrebiteľovi dodané aktualizácie, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu digitálneho plnenia s požiadavkami podľa § 852d.

Odôvodnenie:

Zosúladenie so znením transponovanej normy

87. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852f – vloženie nového odseku 7
V Čl. II, § 852f sa vkladá nový odsek 7

„(7) Splnením povinnosti podľa odseku 4 je aj, ak upovedomenie o aktualizáciách digitálneho plnenia, vrátane bezpečnostných aktualizácií, a jej dodanie poskytne alebo zabezpečí iná osoba v reťazi dodávok.

Odôvodnenie:

Je bežné, že aktualizácie nedodáva obchodník, ktorý zmluvu uzavrel, ale iný subjekt, ktorý službu/obsah vyvinul.

88. Pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852h, odsek 1
Navrhujeme vypustiť slovo „jeho“.

89. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852h, odsek 5, písm. a)
V čl. II, § 852h, ods. 5, písm. a) znie:

„a) obchodník alebo iná osoba v reťazci dodávok oboznámili spotrebiteľa o dostupnosti aktualizácie a následkoch jej nenainštalovania, a...“

Odôvodnenie:

Je bežné, že aktualizácie nedodáva obchodník, ktorý zmluvu uzavrel, ale iný subjekt, ktorý službu/obsah vyvinul.

90. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852h, odsek 5, písm. b)
V čl. II, § 852h, ods. 5, písm. b) znie:

„b) nenainštalovanie alebo nesprávna inštalácia spotrebiteľom neboli spôsobené nedostatkami v návode na inštaláciu poskytnutom spotrebiteľovi obchodníkom“

Odôvodnenie:

Zosúladenie so znením transponovanej normy

91. Pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852i
Odsek 1 - Chybný odkaz - predpokladáme, že by to mal byť písm. d).
Odsek 6 - Chybný odkaz - predpokladáme, že by to mal byť odsek 4.

92. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852j odsek 2
Máme za to, že toto ustanovenie je nespravodlivé voči obchodníkom a môže byť spotrebiteľmi zneužívané.

Odôvodnenie:

Ide právo spotrebiteľa, ktoré je nezávislé od uplatnenia práv zo zodpovednosti za vady.

93. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852j odsek 3
S týmto ustanovením nesúhlasíme a navrhujeme ho vypustiť. Spotrebiteľ musí najprv vadu vytknúť, aby sa vedel obchodník preveriť, či tam vada je.

Nie je zrejmé, ktorá časť smernice sa týmto ustanovením transponuje. Nie je zrejmý ani zamýšľaný účel predmetnej normy. Nie je zrejmé, ako je možné uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady bez ich vytknutia.

94. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852l odsek 1, písm. a)

Navrhujeme doplniť nasledovné: „... alebo nezabezpečil odstránenie vady“.

Odôvodnenie:

Máme za to, že opravu nemusí vykonávať samotný predávajúci, ale môže ju vykonať aj zmluvný partner predávajúceho.

95. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852l odsek 4

Podľa ods. 1 si môže spotrebiteľ zvoliť, či bude požadovať zľavu z kúpnej ceny alebo odstúpi od zmluvy. Máme za to, že by v tomto ustanovení by mali byť jasne vymedzené prípady, kedy môže spotrebiteľ odstúpiť od zmluvy, nie len to, že vada nie je zanedbateľná, to dáva spotrebiteľovi možnosť vybrať si odstúpenie od zmluvy prakticky v každom prípade. Navrhujeme vymedzenie možnosti odstúpenia, tak ako v navrhovanom ustanovení § 624 ods. 2.

Zároveň, navrhujeme definovať, čo je to „zanedbateľná“.

96. Zásadná pripomienka k čl. II., novelizačný bod 21, v časti §852m, odsek 2

V čl. II, § 852m, ods. 2 znie:

„(2) Spotrebiteľ nie je povinný platiť cenu za čas pred odstúpením od zmluvy, v ktorom digitálne plnenie nespĺňalo požiadavky podľa § 852d. Ak však bolo v zmluve dohodnuté dodávanie digitálneho plnenia nepretržite počas dohodnutej doby, obchodník v súlade s odsekom 1 vráti spotrebiteľovi len pomernú časť zaplatenej ceny za čas, v ktorom digitálne plnenie nespĺňalo požiadavky podľa § 852d, a časť ceny, ktorú spotrebiteľ zaplatil vopred za dodávanie digitálneho plnenia za čas po odstúpení od zmluvy.“

Odôvodnenie:

Je potrebné jednoznačne uviesť, že požiadavka na vrátenie celej ceny služby v prípade vady podľa odseku 1 sa v situácii podľa ods. 2 neuplatní. Tým, že v odseku 2 sa v prvej vete rieši iná situácia, ako v odseku 1, môže byť druhá veta vnímaná príliš úzko.

97. Zásadná pripomienka k čl. VI – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme v rámci nového zákona o ochrane spotrebiteľa vypustiť zo zákona č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode písmeno § 5 ods. 8, písm. b) alebo písmeno b) doplniť v tom zmysle, že sa nevzťahuje na zmluvné pokuty prípadne, že sa nevzťahuje na vzťahy medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti.

Odôvodnenie:

Novým ZoOS sa majú novelizovať aj iné zákony, medzi inými aj zákon č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode v platnom znení (ďalej len „ZoEO“). ZoEO sa vzťahuje aj na elektronické zmluvy uzatvárané medzi podnikateľmi. § 5 ods. 8 písm. b) aktuálne platného ZoEO stanovuje, že prostredníctvom elektronických zariadení nemožno uzatvoriť zmluvu o zabezpečení záväzkov. Ustanovenie odkazuje na § 544 až 558 Občianskeho zákonníka a § 299 až 323 Obchodného zákonníka, kam spadajú aj zmluvné pokuty, štandardne a veľmi často využívané v obchodných vzťahoch medzi podnikateľmi za účelom zabezpečovania plnenia zmluvných povinností.

Tento zákaz a v prípade jeho nedodržania následná neplatnosť dojednania o zmluvnej pokute značne komplikujú podnikateľom proces uzatvárania zmlúv. V dnešnej dobe informačnej spoločnosti, keď aj štátne orgány komunikujú s podnikateľmi elektronicky, na trhu sú k dispozícii podnikateľom rôzne finančne dostupné platformy spoľahlivého elektronického podpisovania, možno považovať takúto požiadavku už za neopodstatnenú. Pandemické opatrenia a následné rozšírenie práce z domu svojím spôsobom taktiež donútili podnikateľov zamerať sa viac na elektronickú komunikáciu, vrátane elektronických zmlúv.

Navyše, ZoEO je implementáciou Smernice 31/2000/ES, ktorá v článku 9 (1) stanovuje, že "členské štáty zabezpečia, aby ich právne systémy umožňovali uzatváranie zmlúv elektronicky. Členské štáty zabezpečia hlavne, aby právne požiadavky uplatniteľné na proces uzatvárania zmlúv nevytvárali prekážky pre využívanie elektronických zmlúv a ani nemali za následok, aby takéto zmluvy boli zbavené právnej účinnosti a platnosti len z toho dôvodu, že boli uzatvorené elektronickou cestou." Článok 9 (2) ďalej uvádza, že "Členské štáty môžu ustanoviť, aby sa odsek 1 neuplatňoval na všetky alebo na určité zmluvy spadajúce do jednej z nasledujúcich kategórií:

- (a) zmluvy, ktoré vytvárajú alebo prevádzajú práva k nehnuteľnému majetku, s výnimkou nájomných práv;
- (b) zmluvy, ktoré si podľa práva vyžadujú účasť súdov, verejných orgánov alebo profesií výkonu verejných právomocí;
- (c) ručiteľské zmluvy a zmluvy o dodatočnom zabezpečení cennými papiermi, ktoré sú poskytnuté osobami konajúcimi za účelom, ktorý je mimo rámca ich obchodu, podnikania alebo povolania;
- (d) zmluvy, ktoré sa riadia rodinným právom alebo dedičským právom."

Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že zmluvy o zabezpečení záväzkov, teda aj dohody o zmluvnej pokute, v smernici uvedené nie sú. ZoEO nielen že ide v tomto prípade nad rámec smernice, ale dovoľme si tvrdiť, že dokonca svojim § 5 ods. 8 písm. b) odporuje článku 9 (1), keďže vytvára prekážky pre využívanie elektronických zmlúv a má za následok, že zmluvy obsahujúce klauzulu o zmluvnej pokute sú zbavené právnej účinnosti a platnosti len z toho dôvodu, že boli uzatvorené elektronickou cestou. Podľa judikatúry slovenských súdov sú dojednania o zmluvnej pokute v elektronicky uzatváraných zmluvách, na ktoré sa vzťahuje ZoEO, absolútne neplatné.

Podotýkame, že v českom právnom poriadku, ktorý je nám najpodobnejší, sa žiadne takéto obmedzenie či zákaz nenachádza.

98. Zásadná pripomienka k čl. VII., novelizačný bod 8

Prosíme o nastavenie účinnosti od 1.1.2023

Odôvodnenie:

Zákon obsahuje implementáciu troch smerníc a výrazne zasahujú do nových požiadaviek na záručné podmienky pre predajcov a výrobcov. Zároveň obsahuje nové požiadavky na výrobky (smernica o digitálnom obsahu), a tieto výrobky (ktoré neplnia tieto podmienky) sa musia do dátumu účinnosti umožniť vypredať.

99. Zásadná pripomienka k čl. XIV., novelizačný bod 3

V čl. XIV sa navrhuje vypustiť bod 3 (zmena § 109, ods. 10 zákona č. 452/2022 Z. z.)

Odôvodnenie:

Poskytovatelia elektronických komunikačných služieb poskytujú súčinnosť striktno vymedzenému okruhu subjektov vzhľadom na citlivosť údajov, s ktorými pracujú. Keďže podľa návrhu má v oblasti elektronických komunikácií vykonávať dohľad Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, nie je zrejmé, prečo by mali byť informácie poskytované všetkým orgánom dohľadu nad ochranou spotrebiteľov.

100. Zásadná pripomienka k všeobecnej časti dôvodovej správy

Navrhujeme nahradiť vetu „Zároveň sa zavádza výnimka, kedy sa takéto praktika nebude považovať za klamlivú.“ novou vetou a to „Zároveň sa v zmysle transponovanej smernice uvádza, kedy prípadné rozdiely v zložení alebo vlastnostiach nemožno považovať za klamlivú praktiku.“

Odôvodnenie:

Zákon ani transponovaná smernica neukladá akékoľvek možnosti výnimky pre dvojité kvalitu. Sú však odôvodniteľné situácie, kedy pri výrobkoch s rovnakou značkou môžu byť nájdené rozdiely v zložení alebo vlastnostiach výrobku a tieto v súlade so smernicou transponuje zákon. Predmetnou zmenou vety dôvodovej správy sa môže predísť prípadným dezinterpretáciám zákona ako takého.

101.Zásadná pripomienka k osobitnej časti dôvodovej správy

K § 9, poslednom odseku navrhujeme doplniť na konci vety: „Ustanovenie obsahuje príklady možných zákonných alebo objektívnych dôvodov, pričom medzi ďalšie príklady možno zahrnúť v zmysle transponovanej smernice dobrovoľné stratégie na zlepšovanie prístupu k zdravým a výživným potravinám či právo obchodníka ponúkať tovar rovnakej značky na rôznych geografických trhoch v baleniach rôznej hmotnosti alebo objemu.“ nasledujúci text: „...alebo zavádzanie nových postupov reagujúcich na technologický pokrok alebo politiky nutričných reformulácií, ktoré nie je možné z technických alebo ekonomických dôvodov vykonať naraz na všetkých trhoch.“

Odôvodnenie:

Uvedená úprava vyplýva z výkladu EK k smernici o ochrane spotrebiteľa ohľadom ustanovení o dvojitej kvalite v prípade potravinárskych produktov (2017/C 327/01, str. 5)

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/39>.